

1931 жылдың 4 қазанынан
бастап шығады

ҚАЗДАУЫСТЫ ҚАЗЫБЕК БИ: СӨЗДІҢ АТАСЫ – БІРЛІК, АНАСЫ – ШЫНДЫҚ

ORTALYQ QAZAQSTAN

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ - САЯСИ ГАЗЕТИ

www.ortalyq.kz

www.instagram.com/ortalyq.kz/

СЕЙСЕНБІ, 22 ТАМЫЗ, 2023 ЖЫЛ №93 (23 269)

www.facebook.com/ortalyq.kz/

info@ortalyq.kz

• ПРЕМЬЕР-МИНИСТРДІҢ ЖҰМЫС САПАРЫ

Кінәлілерге кешірім жоқ

Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Әлихан Смайылов Қарағанды облысындағы «АрселорМиттал Теміртау» АҚ «Қазақстан» шахтасында апат салдарынан қаза тапқан шахтерлердің отбасы мүшелерімен кездесіп, ауруханада жатқан зардап шеккен кеншілерге барды. Кездесу барысында Үкімет басшысы қаза тапқан кеншілер отбасыларының қайғыларына ортақтасып, көңіл айтты. «Сіздердің орны толмас қайғыларыңызға ортақпыз», – деді Әлихан Смайылов.

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Жауаптылар жазаланады

Үкімет басшысы Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша шахтадағы апаттың себептерін етжей-тегжейлі зерттейтін арнайы комиссия құрылғанын атап өтті.

– Жауаптылар тиісті түрде жазаланады. Былтыр да дәл осындай жағдай болған. Ол кезде басшылық қажетті шара қабылдап, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, инвестиция салуға уәде берген еді. Бірақ, көріп отырғанымыздай, қайғылы оқиға қайталанды. Қажетті көлемдегі қаражат бөлінбеді. Сондықтан, күн тәртібіне «Бұл компания иесіне қатысты қандай шешім қабылданады?» деген сұрақ қойылды. Қайғылы оқиғалар бойынша тергеу амалдары аяқталуға жақын. Қыркүйек айында материалдар сотқа жіберіліп, кінәлілер, оның ішінде, компанияның топ-менеджменті жауапқа тартылады деп күтілуде. Мұның соңына жететініміз анық, – деді Премьер-Министр.

Қамқорлық қамы

Жүздесу кезінде қаза тапқандар отбасына мемлекет пен жұмыс беруші тараптан ең қажетті қолдау шараларының атқарылатыны мәлімденді. Атап айтқанда, республикалық бюджеттен асыраушысынан айырылу жағдайында берілетін жәрдемақы мен Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан әлеуметтік төлем қарастырылған.

Бұған қоса қаза тапқандардың отбасына жұмыс беруші компания кеншілердің жылдық жалақысының 10 еселенген мөл-

шерінде моральдық зиян үшін біржолғы өтемақы төлеп, жерлеу және еске алу шараларын өткізу шығындарын өтейді.

Кеншілер отбасы тұрғын үйі болмаған жағдайда Қарағанды облысы аумағында пәтер беріледі. Отбасындағы жасөспірімдерді жоғары оқу орнында тегін оқыту қамтамасыз етіледі. Компания отбасы мүшелерін жұмысқа орналастырады әрі ипотекалық несиесін өтейді. Атап өтерлігі, осы міндеттемелер легі «АрселорМиттал Теміртау» АҚ меншік иесі ауысқан жағдайда да жалғасатыны белгіленді.

Премьер-Министр атап өткендей, қазіргі уақытта «АрселорМиттал Теміртауда» халықаралық компанияларды

тарта отырып, экологиялық аудит және өнеркәсіптік қауіпсіздік аудиті аяқталуға жақын. Қыркүйекте нәтижесі шығып, тиісті шешімдер қабылданады.

Кездесу барысында кеншілер үшін зейнеткерлік жасты төмендету мәселесі көтерілді. Әлихан Смайылов қазіргі уақытта шахтерлерге ертерек – 55 жастан бастап, зейнетке шығуға мүмкіндік беретін заңнамалық өзгерістер енгізіліп жатқанын айтты.

Әлихан Смайылов профессор Х.Мақажанов атындағы көпсалалы ауруханада ем алып жатқан кеншілерге жолықты. Кәсіпорын шахтерлерге еңбекке жарамсыздық кезеңінде орташа еңбекақының

100% мөлшерінде төлем жүргізетіні, дәрі-дәрмек құны төленетінін, санаторий-курорттық ем ұсынылып, тиісті өтемақы өндірілетіні жеткізілді.

– Тезірек сауығып, отбасыларыңызға оралыңыздар, – деп тілек қосты Әлихан Асханұлы.

«АрселорМиттал Теміртау» пайда табуды ғана көздеген

Шахтинск қаласында Премьер-Министр Әлихан Смайыловтың төрағалығымен «АрселорМиттал Теміртау» АҚ-ның «Қазақстан» шахтасындағы жағдайға қатысты кеңесі өтті.

Қарағанды облысының әкімі Ермағанбет Бөлекпаев оқиға хронологиясын жариялады. Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша апат себебін анықтау жөніндегі арнайы комиссия жұмысына тоқталды.

► 2-бет

• МЕМЛЕКЕТ МҮДДЕСІ

Құмар ойынға шектеу қойылмақ

Ерқанат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Қазақстандық мемлекеттік қызметкерлер мен құқық қорғау органдарының өкілдеріне, қызметтік міндеттерін орындаумен байланысты жағдайларды қоспағанда, ойын орындарына баруды шектеу ұсынылады. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» қаулы жобасы Ашық нормативтік-құқықтық актілер порталында жарияланды.

«Құмар ойындар бизнесі» туралы заңда жазылған анықтамаға жататын ойын мекемесіне бармау – әскери қызметкерлердің, сондай-ақ құқық қорғау органдары, азаматтық қорғау және мемлекеттік фельдшерлік қызметтер, сондай-ақ мемлекеттік қызметкерлерге қойылатын талап. Казиноға қызмет бабына байланысты міндетті орындаған жағдайда ғана баруға болады.

«Билік өкілдерінің ойын мекемесіне баруы қоғам тарапынан негізді сын тудырып, беделіне нұқсан келтіреді. Оларға жоғары талаптар қойылады. Олар мемлекеттік биліктің абыройы мен беделіне нұқсан келтіретін әрекеттерге жол бермеуі керек. Бұл түзетулер қызметтік этика нормаларының талаптарын сақтау шеңберінде әскери қызметшілерді ойын мекемесіне барудан бас тартуға ынталандыруға бағытталған ұсынымдық сипаттағы нормаларды енгізуді ұсынады», – деп жазылған құжатта.

Құжат 28 тамызға дейін қоғамдық талқылауда болады.

• ДЕНСАУЛЫҚ

Иммунитет үшін маңызды

Облыста қыркүйекте оқушыларды туберкулезге қарсы ревакцинациялау науқаны басталады. Қазірдің өзінде ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізілуде. Одан бөлек, мектептерде өтетін ата-аналар жиналысына дәрігерлер қатысып, сұрақтарға жауап береді. Ревакцинацияның маңызды екенін облыстың бас санитарлық дәрігері Юрий Залыгин айтты.

Салтанат ІЛІЯШ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Балалардағы туберкулездің алдын алу жөніндегі іс-шаралар профилактикалық етулердің ұлттық күнтізбесінде белгіленген. Вакцинацияның өзі биылғы жылдың 4 қыркүйегі мен 29 желтоқсаны аралығында облыстың жалпы білім беретін мектептерінде – бірінші сынып оқушылары арасында алдымен Манту сынамасын алу арқылы өтеді.

– Балалар мен жасөспірімдердің туберкулезге шалдығу қаупі жоғары. Аурудың алдын алудың негізгі әдісі – бала дүниеге келгеннен кейін жасалатын БЦЖ вакцинациясы. Одан бөлек, алты жасында ревакцинация жасалады. БЦЖ вакцинациясынан кейінгі иммунитет орта есеппен бес-жеті жылға созылады. Ал, тұрақты иммунитетті сақтау үшін ревакцинациядан өту маңызды. Екпені тегін алуға болады, – дейді Юрий Залыгин.

Вакцинация өзін қорғауға және айналасындағыларды қорғауға мүмкіндік береді. «Өзіңді және балаңызды вакцинациялау арқылы жұқпалы аурулардан қорғанасыз. Сол арқылы өз денсаулығыңыз бен балаларыңыздың денсаулығына қауіпті төмендетесіз», – деп қосты бас санитарлық дәрігер.

• БРИФИНГ

Жастарға қолдау қандай?

Әлеуеті зор, іскерлік кезеңдегі жастардың проблемасы – қашан да күн тәртібінен түспеуі тиіс мәселе. Ойлы жастың ерік-жігерін дұрыс жолға бағыттап, ертенгі күні елдің әлеуетін көтеретін алпауыт күшке айналдыру үшін елімізде атқарылып жатқан шаруалар да аз емес.

«Қазақтың ренессанс дәуірі яғни түбегейлі өзгерістер заманы келеді. Біз, аға буын өкілдері, еңбекқорлық, іскерлік сияқты құндылықтарды өзіміз үлгі көрсету арқылы дәріптеуіміз керек. Жастарымыз көп сөзге құмар, жағымпаз, жалқау, енжар, масыл болмауға тиіс. Оларды осындай теріс әдеттерден қашық болуға үйретуіміз керек» деген Президент Қасым-Жомарт Тоқаев өзгерісті мадақ үшін емес, өзі үшін жасау керектігін үндеген болатын. Облыста жастар саясаты қалай жүзеге асырылуда? Мемлекет тарапынан қандай қолдау көрсетіледі? Жастардың белсенділігі қандай? Бұл сұрақтарға Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз мәслихатында құзырылы орган өкілдері жауап берді.

Салтанат ІЛІЯШ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Облыс халқының төрттен бірінен астамы – 35 жасқа дейінгі жастар. Оның ішінде, қала жастарының саны – 251 427 болса, ауыл жастары – 73 774.

– Жастық шақ – бұл әр адамның өміріндегі әдемі кезең ғана емес, сонымен бірге ерекше ақыл-ой жағдайы. Бұл – бағытталған іздеу, ашу және іске асыру уақыты. Дәл бүгінгі оқушылар, студенттер, жас жұмысшылар, кәсіпкерлер, ғалымдар – Қазақстанның даму жолдарын анықтайды. Жастардың жан-жақты дамуы мен қалыптасуына қажетті жағдайлар мен кепілдіктер жасау үшін түрлі бағыттарда мақсатты жұмыс ұйымдастырылды, – дейді облыстың жастар саясаты мәселелері басқармасы басшысының міндетін атқарушы Ұлан Омаров.

Облыста жастарды өңір экономикасының дамуына белсенді тарту, жұмысқа орналасуға жәрдемдесу, жастардың әлеуметтік бастамаларына қолдау көрсетуде ауқымды жұмыстар жүріп жатыр. Мәселен, Ұлан Тұрарұлы биыл 2023 жылы жастар саясатын қаржыландыру көлемі 2457 млн. теңге болғанын айтады. Бұл өткен жылмен салыстырғанда 9%-ға жоғары.

Әлбетте, жастар саясатын іске асыруға Жастар ресурстық орталығының қызметі ықпал ететіні сөзсіз. Мұндай орталықтар

облыста – 14. Биылдың өзінде 193 799 адамды қамтитын 2386 шара өткен. Олар

зангер мен психологтың көмегі, жұмыспен қамту жөніндегі бағдарламаларға түсіндіру

ВАЛЮТАЛАРДЫҢ РЕСМИ БАҒАМДАРЫ:

•EUR/KZT 501.69

•USD/KZT 461.71

•RUB/KZT 4.95

•CNY/KZT 63.31

Қазақстан Ұлттық Банкінің
21 тамыз, 2023 жылғы дерегі бойынша